

Elevtrivslen i folkeskolen fortsætter med at falde

Tobias Juul Poulsen & Karsten Bo Larsen

3. november 2025

Trivslen hos eleverne i folkeskolen har været faldende siden de første trivselsmålinger blev gennemført skoleåret 2014/2015. Det gennemsnitlige niveau for alle elever er faldet, og der er kommet en større andel af elever med en trivsel på middel og derunder.

Kontakt

Karsten Bo Larsen

Forskningschef

karsten@cepos.dk

Telefon 41220476

CEPOS

Resumé

I denne analyse undersøges udviklingen i folkeskoleelevers trivsel fra i perioden fra skoleåret 2014/2015 til 2024/2025. Desuden analyseres mulige forklaringer på forskelle i folkeskoleelevernes trivsel på kommuneniveau.

De væsentligste resultater er følgende:

- På landsplan er andelen af elever med en trivsel på middel eller derunder steget for alle 5 trivselsindikatorer – faglig trivsel, støtte og inspiration, ro og orden, social trivsel og generel trivsel
- På landsplan er indikatorerne for social trivsel, støtte og inspiration, faglig trivsel og generel trivsel faldet siden 2014/2015. Indikatoren for ro og orden er uændret.
- For de enkelte indikatorer for faglig trivsel, støtte og inspiration, social trivsel og generel trivsel har mere en 80 pct. af skolerne oplevet en stigning i andelen af elever med trivsel på middel og derunder. For indikatoren for ro og orden er tallet 55 pct.
- Effekten på elevtrivslen af andelen af skolens elever med anden etnisk herkomst end dansk er ikke entydig. Der er en signifikant negativ effekt på social trivsel, men derimod er der en signifikant positiv effekt på støtte og inspiration, faglig trivsel og generel trivsel
- Effekten på den gennemsnitlige elevtrivsel på skoleniveau af elevernes sociale baggrund er entydigt positiv
- Mængden af lærerressourcer på skolen har ingen sammenhæng med det gennemsnitlige trivselsniveau
- Der er en entydig signifikant positiv sammenhæng mellem lærernes kompetencer (andel timer varetaget af lærer med linjefagskompetencer i faget) og elevernes trivsel
- Der er ikke et entydigt billede af klassekvotientens indflydelse på det skolernes gennemsnitlige trivselsniveau

Analyse

Børns og unges trivsel er et tema, der gennem en række år har fyldt meget i samfundsdebatten. I den forbindelse er det et centralt spørgsmål, hvordan børn og unge trives i deres skole, der kan betragtes som deres hovedbeskæftigelse, hvor de tilbringer en meget stor del af deres vågne timer.

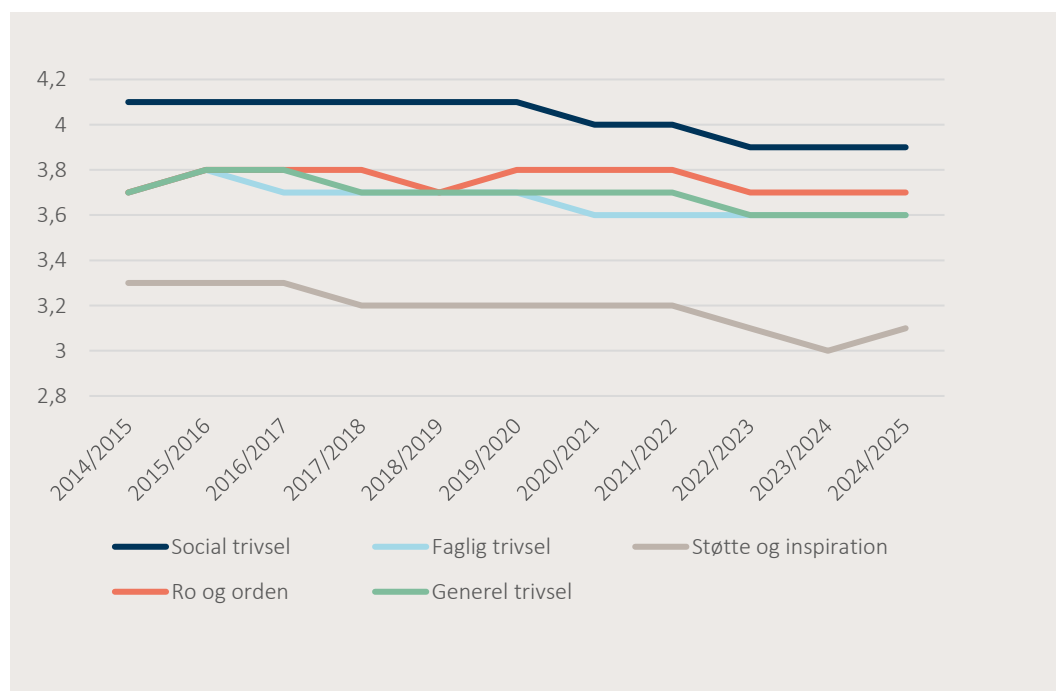
Derfor ser vi i denne analyse nærmere på, hvordan trivslen hos eleverne i folkeskolens 4.-9. klasse har udviklet sig de seneste 10 år på nationalt niveau. Desuden undersøger vi, om der er nogle faktorer, der kan forklare forskelle i trivselsniveauet mellem skolerne.

Udvikling i trivsel i folkeskolen på nationalt niveau

Figur 1 viser udviklingen i de fem trivselsindikatorer for alle landets folkeskoler fra skoleåret 2014/2015 til 2024/2025. *Støtte og inspiration* har konsekvent ligget lavest og befinder sig i dag mere end et halvt point under de øvrige indikatorer. Den er samtidig faldet fra 3,3 til 3,1 i perioden, hvilket indikerer et vedvarende behov for styrket lærer- og undervisningsstøtte. *Social trivsel* ligger gennem hele perioden højest, men er også faldet – fra 4,1 til 3,9. Indikatorerne for *faglig trivsel* og *generel trivsel* er også faldet gennem perioden, mens indikatoren for ro og orden har ligget nogenlunde stabilt.

Figur 1

Udvikling i landsdækkende trivsel i folkeskolen i perioden 2014/2015 til 2024/2025

Kilde: uddannelsesstatistik.dk

En vurdering af folkeskoleelevernes aktuelle trivsel kan gives på baggrund af Tabel 1, der viser et overblik over trivselsniveauet i skoleåret 2024/2025. Den opdeler trivslen i fem delindikatorer og viser for hver indikator det højeste og laveste niveau samt gennemsnit og median. Overblikket viser, at variationen i det gennemsnitlige trivselsniveau spænder fra 3,12 til 3,93, hvilket samlet placerer den gennemsnitlige trivsel over middel for alle indikatorer. Samtidig ses at forskellene mellem skolerne er over 1 point mellem laveste og højeste niveau for alle indikatorer.

Tabel 1

Niveauet af trivsel i skoleåret 2024/2025

	Højeste trivsel	Laveste trivsel	Gennemsnit	Median
Social trivsel	4,60	3,30	3,93	3,90
Faglig trivsel	4,30	3,00	3,58	3,60
Støtte og inspiration	4,10	2,60	3,12	3,10
Ro og orden	4,50	2,90	3,69	3,70
Generel trivsel	4,40	3,00	3,61	3,60

Kilde: Egne beregninger på baggrund af uddannelsesstatistik.dk.

Tabel 2 giver et indblik i udviklingen på skoleniveau ved at vise, hvor mange skoler der har oplevet en stigning eller et fald i de enkelte trivselsindikatorer fra 2014/2015 til 2024/2025, samt hvor store stigningerne og faldene har været. Med undtagelse af *ro og orden* er der markant flere skoler, der haft et fald end en stigning. For disse indikatorer ligger andelen af skoler med fald mellem 74,8% og 79%, hvilket betyder, at tre ud af fire folkeskoler har oplevet en tilbagegang i disse områder.

Tabellen viser også de største ændringer i perioden. Det største fald er på mellem 0,6 og 0,9 point, mens den største stigning ligger mellem 0,5 og 1,1 point. Det vidner om stor variation i udviklingen mellem skolerne. Den gennemsnitlige udvikling – vist i sidste kolonne – bekræfter billedet. Ser man bort fra *ro og orden*, hvor der stort set ikke har været nogen ændring (-0,01), ligger gennemsnittet for de øvrige indikatorer på mellem -0,13 og -0,16 point. Det betyder, at en folkeskole i gennemsnit har oplevet et fald i trivslen på tværs af disse fire indikatorer.

Tabel 2

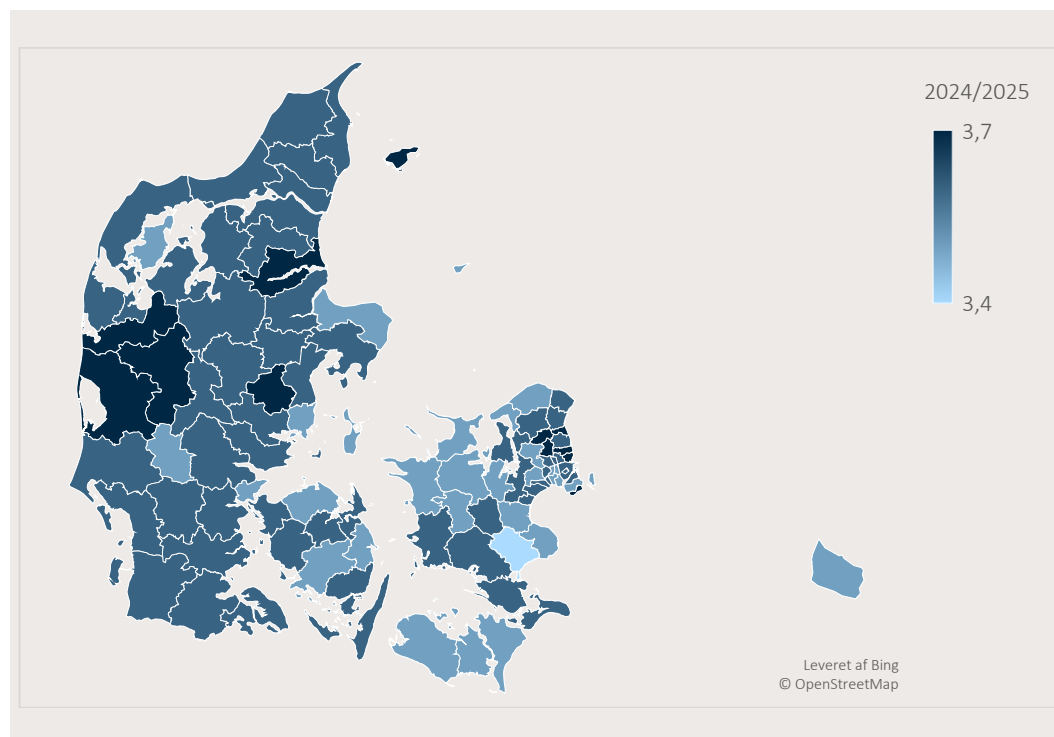
Udvikling i trivsel på skoleniveau i perioden 2014/2015 til 2024/2025

	Antal skoler med stigning	Antal skoler med fald	Andel skoler med stigning	Andel skoler med fald	Største stigning	Største fald	Gennemsnit
Social trivsel	101	748	10,3%	76,6%	0,5	-0,6	-0,14
Faglig trivsel	68	772	7,0%	79,0%	0,5	-0,7	-0,14
Støtte og inspiration	123	746	12,6%	76,4%	1,1	-0,6	-0,16
Ro og orden	333	395	34,1%	40,4%	0,9	-0,9	-0,01
Generel trivsel	97	731	9,9%	74,8%	0,6	-0,6	-0,13

Kilde: Egne beregninger på baggrund af uddannelsesstatistik.dk.

Figur 2 viser de geografiske forskelle på kommuneniveau i folkeskoleelevernes trivsel. Det ses at der findes kommuner på både de højeste og laveste trivselsniveau i alle dele af landet. Der ser dog ud til at være en svag tendens til et marginalt højere trivselsniveau i Jylland.

Figur 2

Niveauet for generel trivsel på kommuneniveau i 2024/2025

Kilde: Egne beregninger på baggrund af uddannelsesstatistik.dk.

Trivsel under middel

Der er tydelige tegn på, at den gennemsnitlige trivsel blandt folkeskoleelever i dag er lavere end for ti år siden, jf. ovenstående afsnit. Det gør det relevant at undersøge, om flere elever i dag har en trivsel, der ligger på middel eller derunder – dvs. trivselsindikatoren har en værdi på 3 (skala 1–5).

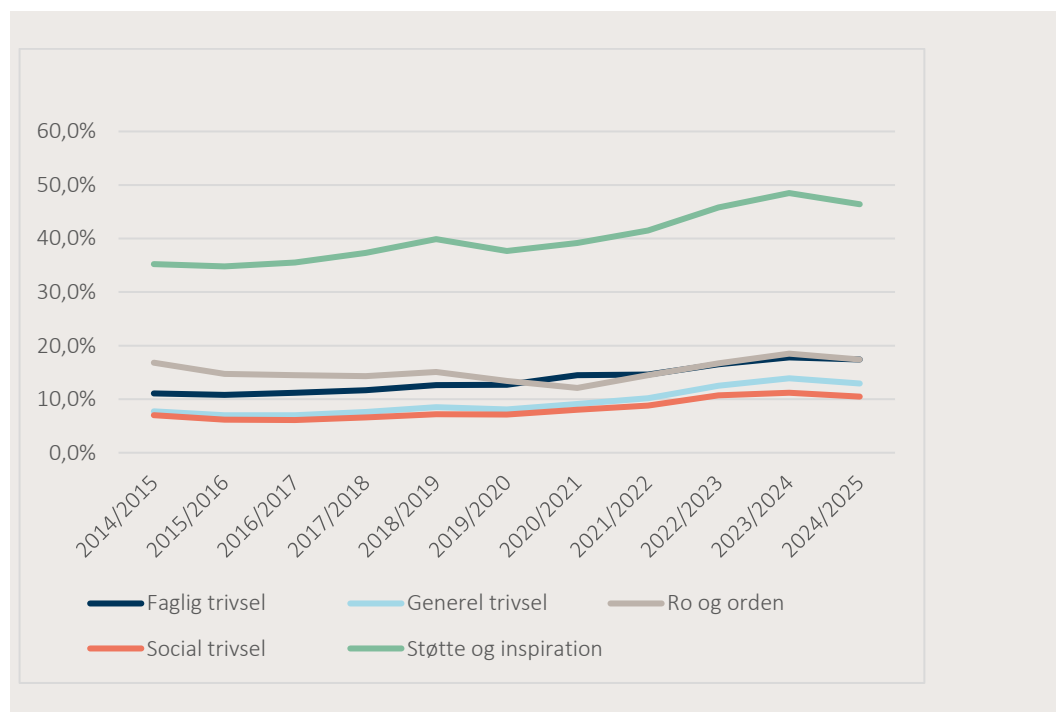
Figur 3 viser udviklingen i andelen af elever med trivsel på middel eller derunder fra 2014/2015 til 2024/2025. Det mest markante fund er, at lige knap halvdelen af eleverne ligger på middel eller derunder for *støtte og inspiration*, hvilket er den markant største andel blandt de fem indikatorer. Andelen er steget fra 35,2 % for ti år siden til 46,4 % i dag.

De fire øvrige indikatorer ligger alle under 20%, men tre af dem – *faglig trivsel*, *social trivsel* og *generel trivsel* – har haft en mærkbar stigning. Eksempelvis er andelen af elever med *generel trivsel* på middel eller derunder steget fra cirka hver trettende elev i 2014/2015 til omkring hver ottende i dag. Tilsvarende er *faglig trivsel* på middel eller derunder for næsten hver sjette elev i dag – mod hver niende for ti år siden.

Alt dette understøtter billedet af en betydelig negativ udvikling, hvor flere og flere elever oplever trivsel på et lavere niveau.

Figur 3

Udvikling i andel elever med trivsel på middel eller derunder

Kilde: Egne beregninger på baggrund af uddannelsesstatistik.dk.

Hvordan ser udviklingen så ud, når vi bevæger os fra det landsdækkende niveau og ned på de enkelte skoler? Tabel 3 belyser dette ved at vise udviklingen i andelen af elever med trivsel under middel på tværs af skolerne fra 2014/2015 til 2024/2025.

Med undtagelse af *ro og orden* bekræftes billedet af, at mistrivlsen også er stigende på skoleniveau. For de fire øvrige indikatorer har over 80% af skolerne oplevet en stigning i andelen af elever med trivsel på middel eller derunder. Tallene viser dog også store variationer: der er skoler, hvor andelen er steget med op til 44,6%, mens den på andre er faldet med op til 45,2%.

Den sidste kolonne i tabellen viser den gennemsnitlige ændring i andelen af elever med trivsel på middel eller derunder. Her ses, at alle fem indikatorer samlet set har oplevet en stigning. Mindst er ændringen for *ro og orden* (+0,7%), mens *støtte og inspiration* har den største gennemsnitlige stigning (+10%). Derudover er andelen af elever med *generel trivsel* på middel eller derunder steget med 5,1%, mens det tilsvarende er 3,3% for *social trivsel* og 6,2% for *faglig trivsel*.

Tabel 3

Udvikling i andelen af elever med trivsel under middel på tværs af skoler og trivselsindikatorer

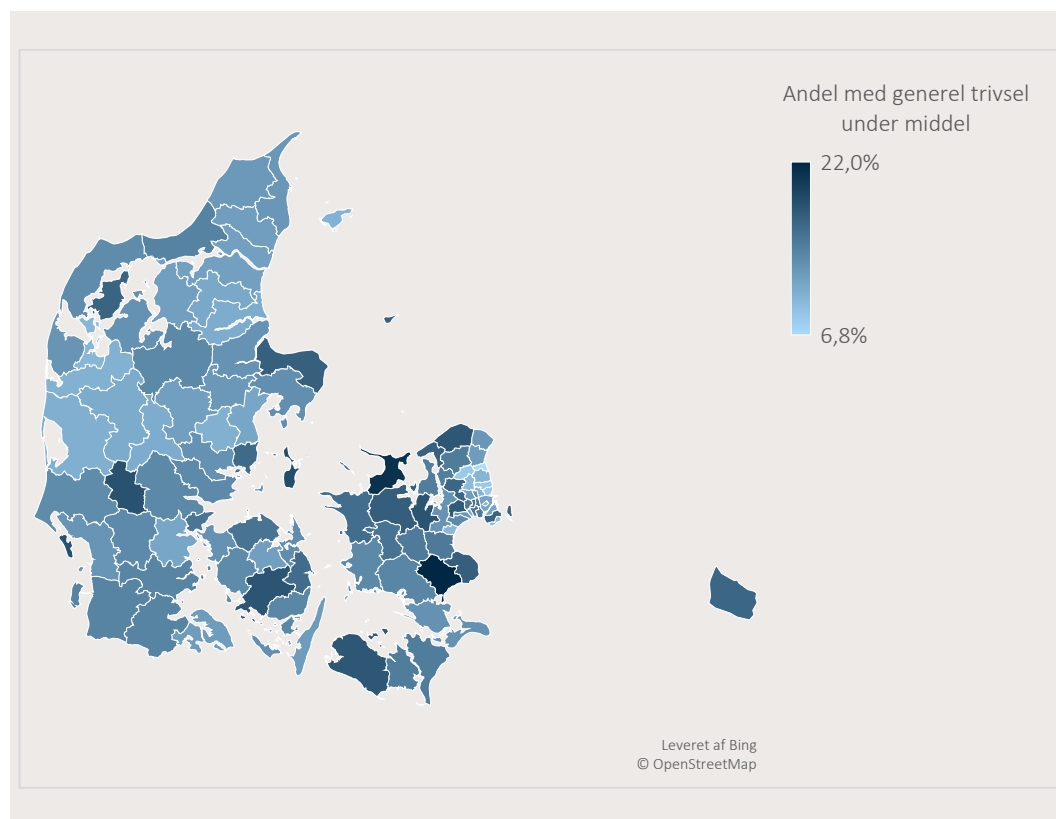
	Antal skoler med stigning	Antal skoler med fald	Andel skoler med stigning	Andel skoler med fald	Største stigning i andelen med trivsel under middel	Største fald i andelen med trivsel under middel	Gennemsnit i andelen med trivsel under middel
Social trivsel	771	181	81,0%	19,0%	19,1%	-25,8%	3,3%
Faglig trivsel	859	110	88,5%	11,3%	44,6%	-21,9%	6,2%
Støtte og inspiration	823	153	84,2%	15,6%	43,4%	-45,2%	10,0%
Ro og orden	534	420	55,2%	43,4%	38,9%	-32,0%	0,7%
Generel trivsel	819	132	85,9%	13,9%	36,1%	-21,4%	5,1%

Kilde: Egne beregninger på baggrund af uddannelsesstatistik.dk.

Figur 4 viser de geografiske forskelle på kommuneniveau i andelen af folkeskoleelever med en trivsel på middel eller derunder. Det ses at der findes kommuner på både de højeste og laveste trivselsniveau i alle dele af landet. Der ser dog igen ud til at være en svag tendens til et marginalt højere trivselsniveau i Jylland.

Figur 4

Landkort over andel elever med trivsel på middel og derunder

Kilde: uddannelsesstatistik.dk

Analyse

I denne analyse opstilles en række modeller til at forklare variationen på skoleniveau i de fem trivselsindikatorer og til at undersøge trivselsindikatorernes indvirkning på undervisningseffekten. Til alle modeller anvendes en simpel OLS-model.

I Tabel 4 opsummeres de valgte variable i analysen.

Tabel 4

Oversigt over variable

Variable	Variabelforklaring
Forklaret variabel	
Social trivsel	Elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning.
Faglig trivsel	Elevernes egen oplevelse af deres faglige evner, samt koncentrationsevne og problemløsningsevne.
Støtte og inspiration	Elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, herunder også lærernes hjælp og støtte.
Ro og orden	Elevernes oplevelse af ro og støj i klassen samt klasseledelse.
Generel trivsel	En samlet indikator baseret på de fire andre trivselsindikatorer.
Undervisningseffekt	Undervisningseffekten er et mål for hvor gode skolerne er til at øge elevernes karakterer i de bundne 9. klasses prøver i forhold til elevernes socioøkonomiske baggrund. Er dermed karaktererne fratrasket den forventede karakter ud fra den socioøkonomiske reference. Jo højere værdi, desto mere løfter skolerne elevernes karakterer over, hvad der kan forventes ud fra deres socioøkonomiske baggrund.
Forklarende variabel	
Elever pr. lærerårsværk	Baseret på egne udregninger. Angiver antallet af elever pr. fuldtidslærer.
$\text{Elever pr. lærerårsværk} = \frac{\text{Antal elever}}{\text{Beregnet lærerårsværk}}$	
Andel efterkommere og indvandrere	Baseret på egne udregninger. Er et udtryk for andelen af elever, der er af anden etnisk herkomst på enten skole- eller kommuneniveau.
$\text{Andel efterkommere og indvandrere} = \frac{\text{Antal efterkommere og indvandrere}}{\text{Antal elever i alt}}$	
Klassekvotient	Klassekvotienten angiver det gennemsnitlige antal elever pr. klasse – enten for den enkelte skole eller for kommunen.
Socioøkonomisk reference	Variablen er et udtryk for elevernes forventede karakterer ved de bundne prøver i 9. klasse på den givne skole eller i kommunen ift. elever på landsplan med samme socioøkonomiske baggrund som de pågældende elever.
Kompetencedækning	Kompetencedækning viser andelen af undervisningstimer, der varetages af en lærer med undervisningskompetence i faget. Så f.eks. når en uddannet matematiklærer underviser i matematik.

Anm.: For en række skoler var der ikke data for samtlige forklarende variable. Disse skoler indgår derfor ikke i analysen.

Kilde: uddannelsesstatistik.dk.

Da analysen inkluderer en række forklarende variabel, er det essentielt at sikre sig mod multikollinearitet, der fremkommer to eller flere af de forklarende variable er korrelerede med hinanden. Det vil forvrænge modellens resultater, hvorfor det bør undgås. En VIF-test benyttes til at teste tilstedeværelsen af multikollinearitet. Ud fra VIF-testen og et kritisk niveau på 2,5 forekommer der ikke multikollinearitet i modellerne.

Resultaterne af trivselsregressionerne på skoleniveau fremgår af Tabel 5.

Det er værd at bemærke, at antallet af elever pr. lærerårsværk ingen betydning har for trivslen på tværs af de fem indikatorer. Det spiller altså tilsyneladende ingen rolle for elevernes trivsel, hvor mange elever der er til hver fuldtidslærer.

Det samme gør sig stort set også gældende for klassekvotienten. Den har ingen effekt for den generelle trivsel, mens effekten for de fire andre indikatorer ligger på beskedne -0,006 til 0,006. Effekten af en stigende klassekvotient peger altså i begge retninger, hvor den er positiv for den sociale og faglige trivsel, og negativ for støtte og inspiration samt ro og orden. Klassekvotienten er desuden statistisk signifikant på et mindst 5% signifikansniveau for faglig trivsel, støtte og inspiration samt ro og orden.

Der viser sig ikke et entydigt billede for andelen af efterkommere og indvandrere. Her er effekten negativ og stærk signifikant på -0,124 for social trivsel, hvorfor en stigning på 10 procentpoint i andelen af efterkommere og indvandrere på en gennemsnitlig skole vil betyde et fald på 0,0124 point i den sociale trivsel. Omvendt er effekten positiv for de resterende indikatorer, samt statistisk signifikant for alle undtagen ro og orden.

De sidste to variable – socioøkonomisk reference og kompetencedækning – har udelukkende positive og stort set signifikante effekter. Det viser, at skoler, hvor eleverne har en stærk socioøkonomisk baggrund, oplever højere trivsel blandt eleverne. Det er desuden tydeligt, at skoler med en høj kompetencedækning har højere trivsel blandt eleverne. Altså hvor stor en andel af undervisningstimerne, der varetages af en lærer med relevante linjefagskompetencer.

Forklaringsgraden af de fem modeller varierer bredt. De forklarende variable udgør kun 3,4% af variationen i støtte og inspiration, mens de udgør hele 32,9% af variationen i faglig trivsel.

Tabel 5

Trivsel på skoleniveau

	Social trivsel	Faglig trivsel	Støtte og inspiration	Ro og orden	Generel trivsel
Elever pr lærerårsværk	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	(0,000)	(0,000)	(0,000)	(0,000)	(0,000)
Andel efterkommere og indvandrere	-0,124***	0,187***	0,198***	0,037	0,068**
	(0,035)	(0,032)	(0,043)	(0,039)	(0,033)
Klassekvotient	0,003	0,006***	-0,006**	-0,005**	0,000
	(0,002)	(0,002)	(0,003)	(0,003)	(0,002)
Socioøkonomisk reference	0,061***	0,105***	0,021**	0,063***	0,068***
	(0,009)	(0,008)	(0,011)	(0,010)	(0,008)
Kompetencedækning	0,162***	0,132**	0,106	0,197***	0,151**
	(0,063)	(0,058)	(0,078)	(0,071)	(0,059)
Konstant	3,267***	2,542***	2,883***	3,129***	2,927***
	(0,074)	(0,069)	(0,092)	(0,084)	(0,070)
Observationer	606	606	606	606	606

R^2	0,183	0,329	0,034	0,077	0,143
Anm: Standardfejl i parentes. ***p<0,01; **p<0,05; *p<0,1					

Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra uddannelsesstatistik.dk.

Ovenstående analyser har givet et indblik i, hvad der påvirker trivslen blandt folkeskoleelever. Det er dog også interessant at undersøge om selvsamme trivsel så har en indvirkning på undervisningseffekten. Undervisningseffekten er et udtryk for, om de enkelte skoler formår at løfte eleverne over deres forventede karakter i 9. klasse ud fra deres socioøkonomiske baggrund.

Derfor vender vi blikket mod to modeller, der har undervisningseffekten som forklaret variabel og de enkelte trivselsindikatorer som forklarende variabel. Derfor køres modellen fem gange på skoleniveau. I Tabel 6 ses resultaterne for variationen i undervisningseffekten på skoleniveau.

Alle fem trivselsindikatorer har stærkt positive og statistisk signifikante estimater. Det er effekter som ligger i intervallet 0,33 til 0,65, hvilket er store effekter givet, at undervisningseffekten typisk ligger mellem -1 og 1 karakter.

Størst er effekten for faglig trivsel på 0,65. Det betyder, at en stigning på ét point i den faglige trivsel på en skole – måske på baggrund af resultater i tabel 2 – hænge sammen med en stigning på 0,65 i undervisningseffekten, altså over en halv karakter. Det er samtidig også modellen med den højeste forklaringsgrad, så den faglige trivsel forklarer 33,4% af variationen i undervisningseffekten.

Generelt ser vi, at stigninger i folkeskoleelevers trivsel på de enkelte skoler hænger stærkt sammen med forbedrede skolepræstationer.

Tabel 6

Undervisningseffekt på skoleniveau

	UE	UE	UE	UE	UE
Social trivsel	0,501*** (0,110)				
Faglig trivsel		0,653*** (0,107)			
Støtte og inspiration			0,331*** (0,097)		
Ro og orden				0,396*** (0,103)	
Generel trivsel					0,553***

					(0,119)
Konstant	-1,958*** (0,426)	-2,340*** (0,381)	-1,016*** (0,294)	-1,458*** (0,375)	-1,977*** (0,422)
Observationer	606	606	606	606	606
R^2	0,189	0,334	0,042	0,085	0,150
Anm: Standardfejl i parentes. ***p<0,01; **p<0,05; *p<0,1					

Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra uddannelsesstatistik.dk.

Perspektiver

Denne analyse viser, at det er gået ned ad bakke med folkeskoleelevernes trivsel siden 2014/2015. Den gennemsnitlig trivsel er faldet, og der er en stigende andel af eleverne, der har en trivsel på middel eller derunder.

Det er naturligvis et mål i sig selv, at børn og unge trives godt, men ydermere viser denne analyse en klar sammenhæng mellem trivsel og faglige resultater, som også er fundet i tidligere CEPOS-analyser¹.

Der er altså god grund til at overveje, hvordan man kan øge trivslen i folkeskolen. Her viser analysen, at mængden af ressourcer ikke spiller en afgørende rolle på skoleniveau (lærere pr. elev), men det gør derimod kvaliteten af lærerressourcerne (skolernes kompetencedækning). Dette er vigtigt for politikerne at skrive sig bag øret, at de ikke kan forvente at øge trivslen gennem flere lærerressourcer (øgede normeringer), der ellers er et af de foretrukne redskaber i den politiske værktøjskasse².

I den seneste tid har ro og orden fyldt meget i debatten om folkeskolen³, men denne analyse viser, at der ser ud til at være større udfordringer vedrørende støtte og inspiration (elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, herunder også lærernes hjælp og støtte). Det bør også give anledning til at overveje, om man har det rigtige fokus i politiske debat om trivsel i folkeskolen.

¹ <https://cepos.dk/artikler/ressourcer-og-faglige-resultater-i-grundskolen-2024/>

² <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2022/sep/220927-bredt-flertal-saenker-klasseloftet-i-folkeskolen-til-26-i-0--2--klasse>

³ <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/indlaeg-og-taler-af-m/2025/250619-%C3%A9t-barns-adfaerd-maa-ikke-tromle-23-andre-boerns-mulighed-for-at-laere>